

Nr. RI17.0012 (2017)

Betreft: Koopstromenonderzoek 2016

Aan de leden van de Gemeenteraad

Op woensdag 8 februari 2017 zijn de resultaten uit het Koopstromenonderzoek 2016 gepresenteerd tijdens het Koopstromensymposium in Haarlem. Door middel van het Koopstromenonderzoek is het consumentengedrag in de drie Randstadprovincies in beeld gebracht. Deze informatie uit het koopstromenonderzoek biedt een goede basis om lokaal en regionaal goede keuzes in het winkellandschap te maken en onderling af te stemmen. Het vorige Koopstromenonderzoek vond plaats in 2011. Sindsdien is er veel veranderd in het winkellandschap, zoals u niet is ontgaan. Daarom is er in 2016 wederom een Koopstromenonderzoek uitgevoerd.

Het Koopstromenonderzoek

In het Koopstromenonderzoek in 2016 zijn meer dan 100.000 huishoudens uit de drie provincies geënquêteerd. De respondenten is gevraagd waar (in welk winkelgebied of online) zij de laatste keren boodschappen hebben gedaan, mode en luxe aankopen hebben gedaan en aankopen in overige branches hebben gedaan. In de resultaten van het Koopstromenonderzoek wordt meestal onderscheid gemaakt tussen dagelijkse (boodschappen en dergelijke) en niet-dagelijkse aankopen.

Algemene conclusies

- **Meer boodschappen, minder winkelen:** De consument geeft meer geld uit aan boodschappen en minder aan winkelen. Sinds 2011 is het aantal bestedingen in het dagelijkse segment met 7,8% toegenomen en in de niet-dagelijkse sector met 3,9% afgenomen.
- **Meer en grotere supermarkten:** Het winkelaanbod in de dagelijkse sector is ook toegenomen en dat is met name terug te zien in de supermarktbranche: er zijn meer supermarkten bij gekomen en bestaande supermarkten zijn groter geworden.
- **Minder kledingwinkels:** Het niet-dagelijkse aanbod is daarentegen afgenomen. Het aanbod in de branches "mode & luxe" en "in en om het huis" kent de grootste afname.
- **Meer leegstand:** Er is een toename van de leegstand: er zijn 14% meer leegstaande panden en er is 25% meer leegstaand vloeroppervlak sinds 2011.
- **Grote toename internetaankopen:** Met bijna 32.000 winkels is internet het grootste winkelgebied van Nederland. De online bestedingen zijn bijna verdubbeld sinds 2011. In de niet-dagelijkse sector gebeurt 1 op 5 aankopen online. Een verdere groei is te verwachten en dit leidt tot verdere wijzigingen in het koopgedrag en in het (web)winkellandschap.
- **Versterking kleine winkelgebieden:** Consumenten doen hun boodschappen lokaler ten opzichte van 2011. De posities van kleine winkelgebieden en dorpscentra zijn hierdoor sterker geworden.
- **De grote steden worden steeds belangrijker:** De grote steden vervullen (in met name het niet-dagelijkse segment) een belangrijke rol en hebben in de afgelopen jaren hun positie versterkt zien worden.
- **Middelgrote centra hebben het zwaar.** De regionale positie van middelgrote centra wordt kleiner. Vooral in de niet-dagelijkse sector kiezen consumenten steeds meer voor internet en de grotere steden als zij aankopen willen doen. Winkelgebieden die vaker worden overgeslagen de middelgrote binnensteden met een winkelvloeroppervlakte tussen de 10.000 en 40.000m² en grote wijk- en stadsdeelcentra.

Eerste conclusies voor Den Helder

- Den Helder heeft een hoge koopkrachtbinding: inwoners uit Den Helder doen hun boodschappen en winkelen relatief vaak in de eigen gemeente. Maar liefst 81% van aankopen in de binnenstad wordt gedaan door de eigen inwoners.
- De koopkrachtbinding in de niet-dagelijkse sector is sinds 2011 wel afgenomen. De grootste concurrent voor de winkelgebieden blijkt het internet. Van de mode- en luxe aankopen wordt 28,5% op het internet gedaan en 66,6% wordt in de fysieke winkels in Den Helder gekocht.

- Het aantal winkels en winkelmeters in Den Helder is sinds 2011 aanzienlijk afgenomen. Desondanks zijn er in Den Helder meer winkels en winkelmeters per 1.000 inwoners dan in vergelijkbare gemeenten.
- Het totaal aantal bestedingen in het Ravelijncenter is hoger dan het aantal bestedingen in vergelijkbare woonboulevards. De leegstand is ook minder. De belangrijkste bezoekmotieven voor het Ravelijncenter zijn het winkelaanbod (of een specifieke winkel), dichtbij huis en de bereikbaarheid.

U kunt gedetailleerde factsheets met de uitkomsten van de gemeente Den Helder en van verschillende winkelgebieden vinden op de website van het Koopstromenonderzoek: www.kso2016.nl. Deze website biedt tevens een online tool waarmee Den Helder kan worden vergeleken met andere gemeenten.

Regionale retailvisie

Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe regionale retailvisie voor de Kop van Noord-Holland. De resultaten uit het Koopstromenonderzoek vormen belangrijke input voor deze visie. Het Koopstromenonderzoek geeft namelijk inzicht in consumentengedrag en de consument bepaalt het succes van winkelgebieden.

Deze regionale retailvisie wordt in het najaar 2017 aan u aangeboden.

Samenwerking

De situatie in de winkelgebieden van Den Helder is niet uniek, maar past in de eerdere geschetste (landelijke) trends. Iedere gemeente heeft uitdagingen op het gebied van retail. Samenwerking is essentieel om de winkelgebieden toekomstbestendig te maken en in te richten naar de nieuwe werkelijkheid. Een samenwerking tussen de Noord-Hollandse winkelgebieden en met de provincie Noord-Holland wordt momenteel vormgegeven. Dit initiatief wordt getrokken door de gemeente Den Helder in samenwerking met de gemeente Zaanstad en de gemeente Purmerend. Daarnaast is een goede samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren in de winkelgebieden van belang. In maart 2017 wordt daarom wederom een ondernemersavond georganiseerd, waarin de uitkomsten van het Koopstromenonderzoek zullen worden besproken.

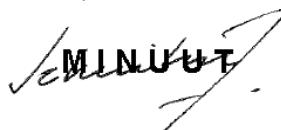
Conclusie

Het Koopstromenonderzoek bevat voor ons waardevolle informatie en sluit aan op de ingezette koers die we de komende jaren, samen met alle betrokken partijen, daarom blijven voortzetten: het compacter maken van het stadshart, het faciliteren van nieuwe concepten en innovatie en het behouden en versterken van het onderscheidend vermogen van winkelgebieden voor een toekomstbestendige winkelstructuur.

Den Helder, 22 februari 2017.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus

